T005 A HÀM V 99-5-Kinh 103 Sai Ma-Tạp A Hàm

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

TAÏP A-HAØM QUYEÅN 5

KINH 103. SAI-MA1 Toâi nghe nhö vaày: Baáy giôø, coù soá ñoâng Tyø-kheo Thöôïng toïa truù ôû taïi vöôøn Cuø-sö- la, nöôùc Caâu-xaù-di2. Luùc aáy cuõng ôû nöôùc Caâu-xaù-di taïi vöôøn Baït-ñaø- leâ3 coù Tyø-kheo Sai-ma4 thaân mang troïng beänh. Baáy giôø, Tyø-kheo Ñaø- sa5 laø ngöôøi nuoâi beänh. Tyø-kheo Ñaø-sa ñeán choã caùc Tyø-kheo Thöôïng toïa, leã döôùi chaân caùc Tyø-kheo Thöôïng toïa roài ñöùng sang moät beân. Caùc Tyø-kheo Thöôïng toïa baûo Tyø-kheo Ñaø-sa raèng: “Thaày trôû veà choã Tyø-kheo Sai-ma noùi raèng: ‘Caùc Thöôïng toïa hoûi thaêm thaày, thaân theå coù an oån chuùt naøo khoâng? Ñau ñôùn khoâng taêng laém chöù?’” Luùc aáy, Tyø-kheo Ñaø-sa vaâng lôøi caùc Tyø-kheo Thöôïng toïa trôû veà choã Tyø-kheo Sai-ma, noùi vôùi Tyø-kheo Sai-ma raèng: ‘Caùc Thöôïng toïa hoûi thaêm thaày, thaân theå coù an oån chuùt naøo khoâng? Ñau ñôùn khoâng taêng laém chöù?’ Tyø-kheo Sai-ma noùi vôùi Tyø-kheo Ñaø-sa raèng: “Beänh cuûa toâi khoâng bôùt, thaân khoâng ñöôïc an oån, caùc thöù khoå böùc baùch caøng taêng theâm, khoâng cöùu noåi. Gioáng nhö ngöôøi coù nhieàu söùc maïnh baét laáy ngöôøi gaày yeáu ñuoái, duøng daây troùi chaët vaøo ñaàu cuøng hai tay, roài sieát chaët laøm cho ñau ñôùn voâ cuøng. Hieän taïi söï thoáng khoå cuûa toâi coøn hôn caû ngöôøi kia nöõa. Gioáng nhö teân ñoà teå duøng dao beùn moå buïng boø laáy noäi taïng noù ra; söï ñau ñôùn buïng con boø nhö theá naøo coù theå chòu noåi, coøn hieän taïi söï ñau ñôùn buïng cuûa toâi, hôn caû söï ñau cuûa con boø kia. Nhö hai löïc só baét moät ngöôøi yeáu ñuoái treo leân treân löûa roài ñoát hai chaân hoï, hieän nay hai chaân cuûa toâi coøn noùng hôn ngöôøi kia.” Baáy giôø, Tyø-kheo Ñaø-sa ñeán laïi choã caùc Thöôïng toïa, ñem nhöõng

1.
Ñaïi Chaùnh, quyeån 5. Quoác Dòch, quyeån 5, phaåm 15. Paøli, S. 22. 89. Khema.
2.
Caâu-xaù-di quoác Cuø-sö-la vieân Paøli: Kosambì,
Ghositaøraøma.
3.
Baït-ñaø-leâ vieân Paøli: Badarikaøraøma.
4.
Sai-ma Paøli: Khema.
5.
Ñaø-sa Paøli: Daøsaka.

lôøi ñaõ noùi veà beänh traïng cuûa Tyø-kheo Sai-ma baïch laïi ñaày ñuû cho caùc Thöôïng toïa. Caùc Thöôïng toïa laïi sai Tyø-kheo Ñaø-sa trôû veà choã Tyø- kheo Sai-ma vaø noùi vôùi Tyø-kheo Sai-ma raèng: “Ñöùc Theá Toân ñaõ daïy coù naêm thoï aám, ñoù laø: Saéc thoï aám; thoï, töôûng, haønh, thöùc thoï aám. Tyø- kheo Sai-ma, thaày coù theå quaùn saùt moät chuùt veà naêm thoï aám naøy, khoâng phaûi ngaõ,

khoâng phaûi ngaõ sôû, ñöôïc khoâng?” Tyø-kheo Ñaø-sa vaâng lôøi caùc Tyø-kheo Thöôïng toïa daïy roài trôû veà noùi vôùi Tyø-kheo Sai-ma raèng: “Caùc Thöôïng toïa nhaén laïi thaày laø: ‘Theá Toân ñaõ töøng daïy veà naêm thoï aám, thaày coù theå quaùn saùt moät chuùt, khoâng phaûi ngaõ, khoâng ngaõ sôû ñöôïc khoâng?’” Tyø-kheo Sai-ma noùi vôùi Tyø-kheo Ñaø-sa raèng: “Ñoái vôùi naêm thoï aám naøy, toâi coù theå quaùn saùt khoâng phaûi ngaõ, khoâng phaûi ngaõ sôû.” Tyø-kheo Ñaø-sa trôû laïi baïch vôùi caùc Thöôïng toïa raèng: “Tyø-kheo Sai-ma noùi, ‘Ñoái vôùi naêm thoï aám naøy, toâi coù theå quaùn saùt khoâng phaûi ngaõ, khoâng phaûi ngaõ sôû.’”. Caùc Tyø-kheo Thöôïng toïa laïi sai Tyø-kheo Ñaø-sa noùi vôùi Tyø-kheo Sai-ma raèng: “Thaày coù theå ñoái vôùi naêm thoï aám quaùn saùt veà khoâng phaûi ngaõ, khoâng phaûi nhöõng gì thuoäc veà ngaõ nhö caùc baäc A-la-haùn ñaõ ñoaïn taän caùc laäu hoaëc ñöôïc khoâng?” Tyø-kheo Ñaø-sa vaâng lôøi caùc Tyø-kheo Thöôïng toïa daïy, laïi ñeán choã Tyø-kheo Sai-ma, noùi vôùi Sai-ma raèng: “Thaày coù theå quaùn saùt naêm thoï aám nhö caùc baäc A-la-haùn ñaõ ñoaïn taän caùc laäu hoaëc ñöôïc khoâng?” Tyø-kheo Sai-ma noùi vôùi Tyø-kheo Ñaø-sa raèng: “Toâi coù theå quaùn saùt naêm thoï aám laø khoâng phaûi ngaõ, khoâng phaûi ngaõ sôû; nhöng chaúng phaûi laø A-la-haùn ñaõ ñoaïn taän laäu hoaëc.” Tyø-kheo Ñaø-sa trôû laïi choã caùc Thöôïng toïa, baïch vôùi caùc Thöôïng toïa, Tyø-kheo Sai-ma noùi, ‘Toâi coù theå quaùn saùt naêm thoï aám laø khoâng phaûi ngaõ, khoâng phaûi ngaõ sôû; nhöng chaúng phaûi laø A-la-haùn ñaõ ñoaïn taän laäu hoaëc.’” Baây giôø, caùc Thöôïng toïa baûo Tyø-kheo Ñaø-sa, “ngöôi haõy trôû veà noùi vôùi Tyø-kheo Sai-ma: ‘Thaày noùi laø thaày quaùn saùt naêm thoï aám khoâng phaûi laø ngaõ, khoâng phaûi laø ngaõ sôû, nhöng chaúng phaûi laø A-la- haùn ñaõ ñoaïn taän laäu hoaëc. Tröôùc sau maâu thuaãn nhau.’”

Tyø-kheo Ñaø-sa laïi vaâng lôøi daïy caùc Thöôïng toïa, ñeán noùi vôùi Tyø- kheo Sai-ma laø: ‘Thaày noùi laø thaày quaùn saùt naêm thoï aám khoâng phaûi laø ngaõ, khoâng phaûi laø ngaõ sôû, nhöng chaúng phaûi laø A-la-haùn ñaõ ñoaïn taän laäu hoaëc. Tröôùc sau maâu thuaãn nhau.’ Tyø-kheo Sai-ma noùi vôùi Tyø-kheo Ñaø-sa raèng: “Ñoái vôùi naêm thoï aám toâi quaùn saùt khoâng phaûi laø ngaõ, khoâng phaûi laø ngaõ sôû. Nhöng chaúng phaûi laø A-la-haùn. Vì ñoái vôùi ngaõ maïn, ngaõ duïc, ngaõ söû, toâi chöa ñoaïn heát, chöa bieát roõ, chöa xaû ly, chöa nhaøm tôûm, chöa nhoå ra heát.” Tyø-kheo Ñaø-sa trôû laïi choã caùc Thöôïng toïa, baïch vôùi caùc Thöôïng toïa, laø Tyø-kheo Sai-ma xin thöa raèng: ‘Ñoái vôùi naêm thoï aám toâi quaùn saùt khoâng phaûi laø ngaõ, khoâng phaûi laø ngaõ sôû. Nhöng chaúng phaûi laø A- la-haùn. Vì ñoái vôùi ngaõ maïn, ngaõ duïc, ngaõ söû, toâi chöa ñoaïn heát, chöa bieát roõ, chöa xaû ly, chöa nhaøm tôûm, chöa nhoå ra heát.’ Caùc Thöôïng toïa laïi sai Tyø-kheo Ñaø-sa noùi vôùi Tyø-kheo Sai-ma raèng: ‘Thaày noùi coù ngaõ. Vaäy thì ôû choã naøo coù ngaõ? Saéc laø ngaõ hay ngaõ khaùc saéc? Vaø thoï, töôûng, haønh, thöùc laø ngaõ hay ngaõ khaùc thöùc?’ Tyø-kheo Sai-ma noùi vôùi Tyø-kheo Ñaø-sa raèng: “Toâi khoâng noùi saéc laø ngaõ hay ngaõ khaùc saéc; thoï, töôûng, haønh, thöùc laø ngaõ hay ngaõ khaùc thöùc. Nhöng ñoái vôùi naêm thoï aám, ngaõ maïn, ngaõ duïc, ngaõ söû toâi chöa ñoaïn heát, chöa bieát roõ, chöa xa lìa, chöa nhaøm

tôûm, chöa nhoå ra heát.” Tyø-kheo Sai-ma noùi vôùi Tyø-kheo Ñaø-sa raèng: “Sao daùm laøm phieàn thaày phaûi chaïy qua chaïy laïi! Thaày mang giuøm caây gaäy ñeán ñaây, toâi seõ töï choáng gaäy ñeán caùc Thöôïng toïa kia. Xin trao gaäy cho toâi.” Tyø-kheo Sai-ma lieàn töï choáng gaäy ñi ñeán choã caùc Thöôïng toïa. Töø xa caùc Thöôïng toïa nhìn thaáy Tyø-kheo Sai-ma choáng gaäy ñi laïi, lieàn traûi toøa, söûa gheá ngoài, ñích thaân ra nghinh tieáp, vì thaày mang giuùp y baùt vaø môøi ngoài, cuøng thaêm hoûi söùc khoûe nhau, roài caùc Thöôïng toïa noùi vôùi Tyø-kheo Sai-ma raèng: “Thaày baûo ngaõ maïn; vaäy choã naøo thaáy ngaõ? Saéc laø ngaõ chaêng? Ngaõ khaùc saéc chaêng? Vaø thoï, töôûng, haønh, thöùc laø ngaõ chaêng? Ngaõ khaùc thöùc chaêng?” Tyø-kheo Sai-ma baïch raèng:

“Chaúng phaûi saéc laø ngaõ, chaúng phaûi ngaõ khaùc saéc; chaúng phaûi thoï, töôûng, haønh, thöùc laø ngaõ, chaúng phaûi ngaõ khaùc thöùc. Nhöng ñoái vôùi naêm thoï aám, ngaõ maïn, ngaõ duïc, ngaõ söû toâi coù theå chöa ñoaïn heát, chöa coù theå bieát roõ, chöa coù theå xa lìa, chöa nhaøm tôûm, chöa nhoå ra heát. “Gioáng nhö höông thôm cuûa hoa Öu-baùt-la, Baùt-ñaøm-ma, Caâu- maâu-ñaàu, Phaân-ñaø-lôïi, coù phaûi laø muøi höông cuûa reã? Hay höông khaùc reã; laø muøi höông tinh thoâ cuûa thaân, laù, cuoáng? Laø muøi höông khaùc tinh thoâ? Hay laø taát caû nhöõng thöù ñoù chaêng?” Caùc Thöôïng toïa ñaùp raèng: “Khoâng phaûi ñaâu, Tyø-kheo Sai-ma, chaúng phaûi reã cuûa hoa Öu- baùt-la, Baùt-ñaøm-ma, Caâu-maâu-ñaàu, Phaân-ñaø-lôïi, laø muøi höông vaø chaúng phaûi muøi höông khaùc reã; cuõng chaúng phaûi thaân, laù, cuoáng, tinh thoâ laø muøi höông; cuõng chaúng phaûi muøi höông khaùc tinh thoâ.” Tyø-kheo Sai-ma laïi hoûi: “Vaäy ñoù laø nhöõng thöù höông gì?” Caùc Thöôïng toïa ñaùp raèng: “Laø muøi höông cuûa hoa.” Tyø-kheo Sai-ma laïi noùi: “Vaäy thì ngaõ cuõng nhö vaäy. Chaúng phaûi saéc laø ngaõ, ngaõ khoâng lìa saéc vaø chaúng phaûi thoï, töôûng, haønh, thöùc laø ngaõ, ngaõ khoâng lìa thöùc; nhöng ñoái vôùi naêm thoï aám, toâi thaáy khoâng phaûi ngaõ, khoâng phaûi ngaõ sôû, maø ñoái vôùi ngaõ maïn, ngaõ duïc, ngaõ söû toâi chöa ñoaïn heát, chöa bieát roõ, chöa xa lìa, chöa nhaøm tôûm, chöa nhoå ra heát. “Caùc Thöôïng toïa haõy nghe toâi noùi thí duï, vì ngöôøi trí nhôø thí duï maø ñöôïc hieåu roõ. Gioáng nhö chieác aùo cuûa ngöôøi nhuõ maãu giao cho ngöôøi giaët. Hoï giaët baèng nöôùc tro, tuy coù saïch buïi nhô, nhöng vaãn coøn coù muøi. Neáu muoán heát muøi naøy thì caàn phaûi duøng caùc thöù höông thôm xoâng öôùp. Cuõng vaäy, ña vaên Thaùnh ñeä töû xa lìa naêm thoï aám, quaùn saùt chaân chaùnh raèng khoâng phaûi ngaõ, khoâng phaûi ngaõ sôû, coù theå ñoái vôùi naêm thoï aám, ngaõ maïn, ngaõ duïc, ngaõ söû chöa ñoaïn heát, chöa bieát roõ, chöa xa lìa, chöa nhaøm chaùn, nhöng ñoái vôùi naêm thoï aám sau ñoù vò aáy tö duy theâm nöõa, quaùn saùt söï sanh dieät cuûa chuùng, raèng: ‘Ñaây laø saéc; ñaây laø söï taäp khôûi cuûa saéc naøy, ñaây laø söï dieät taän cuûa saéc naøy. Ñaây laø thoï, töôûng, haønh, thöùc naøy, ñaây laø söï taäp khôûi... thöùc naøy vaø söï ñoaïn

taän cuûa... thöùc naøy cuõng nhö vaäy. Ñoái vôùi naêm thoï aám khi ñaõ quaùn saùt söï sanh dieät cuûa chuùng nhö vaäy roài, thì ngaõ maïn, ngaõ duïc, ngaõ söû, taát caû ñeàu ñöôïc tieâu töø. Ñoù goïi laø quaùn saùt chaân chaùnh chaân thaät.” Khi

Tyø-kheo Sai-ma noùi phaùp naøy, thì caùc vò Thöôïng toïa xa lìa ñöôïc traàn caáu, ñöôïc trong saïch maét phaùp. Tyø-kheo Sai-ma nhôø khoâng khôûi caùc laäu hoaëc, neân taâm ñöôïc giaûi thoaùt. Vì ñöôïc an vui lôïi ích nôi chaùnh phaùp neân nhöõng beänh cuûa thaân taát caû ñeàu ñöôïc tieâu tröø. Baáy giôø, caùc Thöôïng toïa noùi vôùi Tyø-kheo Sai-ma raèng: “Laàn ñaàu chuùng toâi ñöôïc nghe nhöõng gì Nhaân giaû noùi ñaõ hieåu roõ vaø möøng vui, huoáng chi laø ñöôïc nghe laïi nhieàu laàn. Sôû dó chuùng toâi hoûi nhieàu laø vì muoán phaùt khôûi bieän taøi vi dieäu cuûa Nhaân giaû, chöù khoâng phaûi coù yù nhieãu loaïn. Nhaân giaû laø ngöôøi coù khaû naêng noùi roäng chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai, ÖÙng Cuùng, Ñaúng Chaùnh Giaùc.” Sau khi caùc Thöôïng toïa nghe nhöõng gì maø Tyø-kheo Sai-ma noùi xong, taát caû ñeàu hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.